

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«МЕНЕДЖМЕНТ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	25,0	25,0	37,5	12,5	0
Здатність до навчання	37,5	37,5	25,0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	50	37,5	12,5	0	0
Розв'язання проблем	50	37,5	12,5	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	62,5	12,5	25,0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	25,0	37,5	37,5	0	0
Стратегічне мислення	37,5	50	12,5	0	0
Націленість на кінцевий результат	37,5	50	12,5	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	50	12,5	37,5	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	25,0	50	0	25,0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	37,5	37,5	25,0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	37,5	12,5	50	0	0
Навички управління персоналом, колективом	25,0	50	25,0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	50	37,5	12,5	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	25,0	37,5	37,5	0	0
Ведення ділової документації	25,0	37,5	37,5	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	62,5	25,0	12,5	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 62,5% - «здатність застосовувати знання на практиці», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): по 25 % «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	87,5	12,5	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	87,5	12,5	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	87,5	0	12,5	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	50	37,5	12,5	0	0
Професорсько-викладацький склад	62,5	25,0	12,5	0	0
Матеріально-технічна база	50	25,0	12,5	12,5	0
Система управління закладом	62,5	25,0	12,5	0	0
Якість освітніх послуг	87,5	0	12,5	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Вміст навчальних програм	75,0	12,5	12,5	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	75,0	12,5	12,5	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 87,5% - «ділова репутація, імідж закладу», «якість освітніх послуг».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Менеджмент» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Менеджмент»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	62,5	25,0	13,0	0	0
Здатність до навчання	37,5	50	12,5	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	62,5	25,0	12,5	0	0
Розв'язання проблем	25,0	50	25,0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	37,5	50	12,5	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	50	37,5	12,5	0	0
Стратегічне мислення	50	37,5	12,5	0	0
Націленість на кінцевий результат	25,0	50	25,0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	62,5	25,0	12,5	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	25,0	50	25,0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	50	37,5	12,5	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	50	37,5	12,5	0	0
Навички управління персоналом, колективом	50	37,5	12,5	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	62,5	25,0	0	12,5	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	75,0	12,5	12,5	0	0
Ведення ділової документації	37,5	50	12,5	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	75,0	12,5	12,5	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Менеджмент» (максимальні відсотки за балом 5): по 75% - «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): по 25% - «розв'язання проблем», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

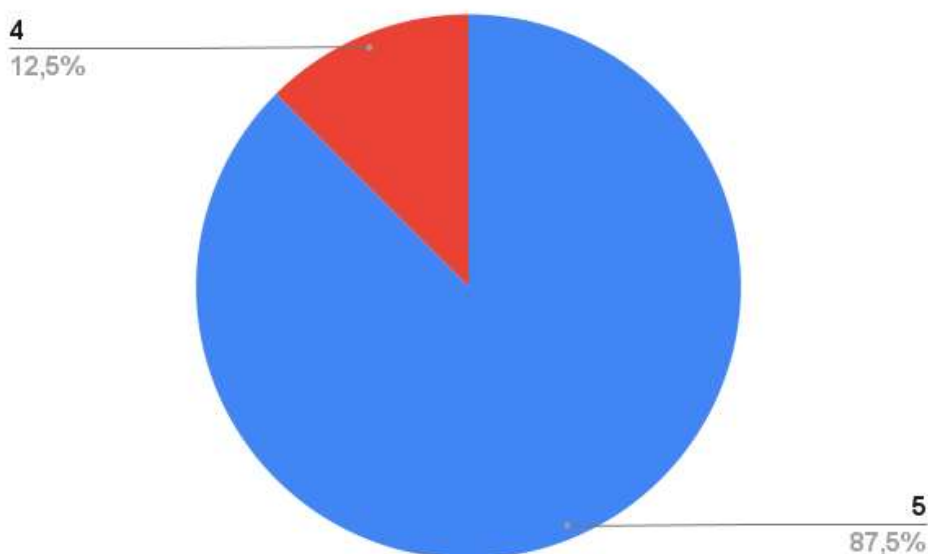

Рис. 1. Оцінювання респондентами «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Менеджмент» наступні:

1) при складанні програм навчання за дисциплінами враховувати необхідність орієнтації підприємств на зовнішньоекономічну діяльність;

- 2) організувати стажування викладачів на діючих підприємствах;
- 3) враховувати при складанні робочих програм дисциплін необхідність володіння менеджерами основами ведення ділової документації;
- 4) розширити тематику та годинне навантаження дисципліни «Менеджмент ЗЕД» (ввести тему «Митна справа»).

Висновки

За підсумками опитування роботодавців з метою оцінки якості підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент» у ТДАТУ, що здійснювалось упродовж 1 семестрі 2023-2024 навч. року, виявлено, що:

– роботодавці в цілому високо оцінюють рівень професійної підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент»;

– на думку роботодавців, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання мають: по 62,5% - «здатність застосовувати знання на практиці», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку»;

- високо оцінено рівень професійної підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент» - роботодавці зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ (87,5%);

– роботодавцями високо оцінено (87,5% за балом 5) такі критерії, як «ділова репутація, імідж закладу», «якість освітніх послуг»;

- менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): по 25% - «розв'язання проблем», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

З метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг та зважаючи на побажання *роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою* необхідно:

1) сприяти підвищенню рівня загальнотеоретичної підготовки студентів;

2) постійно оновлювати вміст освітніх програм, доповнюючи найсучаснішими світовими розробками та методиками;

3) послідовно та більш якісно формувати у студентів здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці;

4) сприяти набуттю професійних знань і навичок. Організувати стажування викладачів на діючих підприємствах;

5) при складанні програм навчання за дисциплінами ОПП «Менеджмент» враховувати необхідність орієнтації підприємств на зовнішньоекономічну діяльність;

6) враховувати при складанні робочих програм дисциплін необхідність володіння менеджерами основами ведення ділової документації;

7) розширити тематику та годинне навантаження дисципліни «Менеджмент ЗЕД» (ввести тему «Митна справа»);

8) постійно оновлювати матеріально-технічну базу випускової кафедри;

9) залучати студентів до проведення наукових досліджень та розробок з використанням лабораторного та мобільного устаткування;

10) для удосконалення формування у здобувачів компетентностей, означених роботодавцями за основні, необхідно проводити семінари в академічних групах для ознайомлення здобувачів з новинками літератури за темою самовдосконалення, постійного розвитку, самореклами тощо.

Висока оцінка роботодавців актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці свідчить про необхідність підготовки фахівців з менеджменту та підтверджується зазначеними коментарями роботодавців. Пропозиції роботодавців враховуються викладацьким складом при складанні робочих програм навчальних дисциплін ОПП «Менеджмент», при проведенні лекційних, лабораторних та практичних занять, виробничої практики.

Гарант ОПП «Менеджмент» за
другим (магістерським) рівнем вищої освіти
д.е.н., професор

Вікторія НЕХАЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР